

Förordning om fiskemöjligheter för djuphavsarter

Jordbruksdepartementet

2010-11-19

Dokumentbeteckning

KOM(2010) 545

Förslag till rådets förordning om fastställande av fiskemöjligheterna för EU-fartyg för vissa djuphavsbestånd för 2011 och 2012

Sammanfattning

Förslaget gäller fastställande av fiskemöjligheter för de kommersiellt viktigaste djuphavsbestånden i Nordostatlantens östra del. Detta regleras sedan 2003 i form av totala tillåtna fångstmängder per art och område och i form av maximal fiskeansträngning. Besluten fattas vartannat år och det nu aktuella förslaget avser således perioden 2011 och 2012. Regeringens övergripande inställning till förslaget är positiv, eftersom det motsvarar principerna i FN-avtalet om gränsöverskridande fiskbestånd och i de internationella riktlinjerna för djuphavsfiske från 2008.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Fastställandet av fiskemöjligheter för de kommersiellt viktigaste djuphavsbestånden i Nordostatlantens östra del regleras sedan 2003 i form av totala tillåtna fångstmängder (TAC) per art och område och i form av maximal fiskeansträngning. Besluten fattas vartannat år och förslaget avser således perioden 2011 och 2012. Fisket efter djuphavsarter var fram till 2003 mycket omfattande. Djuphavsarter är en mycket känslig resurs eftersom de är långlivade och har låg reproduktion. En återhämtning från ett nyttjande kan därmed ta mycket lång tid. För djuphavsarter är en reglering därför av

särskild betydelse för att undvika negativa konsekvenser av ett oreglerat fiske. Den information som finns om djuphavsbestånden gör det inte möjligt för forskarna att helt och hållet bedöma beståndens tillstånd, varken i fråga om populationsstorlek eller fiskeridödlighet. De vetenskapliga rekommendationerna bygger därför på en försiktighetsmetod i fiskeriförvaltningen som är baserad på trender om beståndens förekomst. Förslaget antogs av kommissionen den 7 oktober 2010.

1.2 Förslagets innehåll

De justeringar av TAC som omfattas av förslaget motsvarar de vetenskapliga rekommendationerna från Internationella havsforskningsrådet (ICES) och den vetenskapliga, tekniska och ekonomiska kommittén (STECF). Förslaget återspeglar de förvaltningsprinciper som fastställts genom FN:s avtal om bevarande och förvaltning av gränsöverskridande och långvandrande fiskebestånd från 1995 och FAO:s internationella riktlinjer för förvaltning av djuphavsfiske i det fria havet från 2008. Förslaget tar också hänsyn till samråden med den rådgivande kommittén för fiske och vattenbruk samt med de regionala rådgivande nämnder som berörs av de fisken som förslaget avser. Dessa samråd har genomförts på grundval av kommissionens årliga policymeddelande, där kommissionen förklarar sina synpunkter och avsikter beträffande förslagen till fiskemöjligheter.

På önskemål från de regionala rådgivande nämnderna har principen om gradvis justering och begränsning av årliga förändringar av fiskemöjligheterna beaktats i förslaget. Inga ändringar har föreslagits som skulle innebära en årlig ökning eller minskning av fiskemöjligheterna på mer än 15 procent. Förslaget innebär att man år 2012 i stort sett uppnår de försiktighetsnivåer för fångsterna som forskarna rekommenderat. I de fall rekommendationerna är oförändrade bygger detta på den nu gällande förordningen om fiskemöjligheter för 2009 och 2010, där man föreslog att de nödvändiga minskningarna av fiskemöjligheter skulle fördelas över en period på fyra år.

Förslaget beaktar också att en stor del av djuphavsfisket är blandat. Befintliga kvoter som är små och avsedda att täcka oundvikliga bifångster finns således kvar för att undvika att fiskare blir tvungna att kasta fisk överbord. För djuphavshaj och atlantisk soldatfisk föreslås ett fiskestopp. Förslaget är ett led i en långsiktig strategi som går ut på att fiskenivåerna gradvis minskas till nivåer som är hållbara på lång sikt.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Sverige fiskar inte efter dessa bestånd, varför förslaget inte får några effekter på svenska regler.

Förslaget påverkar inte EU:s budget och får inga nya ekonomiska följder för de berörda medlemsstaterna. Rådet antar denna förordning vartannat år och de offentliga och privata medel som behövs för att genomföra den finns redan.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen uppskattar att föreliggande förslag motsvarar principerna i FN-avtalet om gränsöverskridande fiskbestånd och de internationella riktlinjerna för djuphavsfiske från 2008. Regeringen anser dock att djuphavsarter, hajar, rockor och andra långlivade arter bör förvaltas på ett mer enhetligt sätt. Kommissionens policymeddelande bör därför innehålla en egen kategori som styr fiskemöjligheterna för långlivade arter. Denna kategori bör möjliggöra ett fiskeförbud för särskilt känsliga arter och innehålla tydligare mekanismer för att fasa ut fiskemöjligheter om fisket inte bedrivs på ett hållbart sätt. I de fall TAC:erna gäller blandfisken bör TAC-nivån beslutas med hänsyn till det svagaste beståndet. TAC:er och effort bör vidare vara harmoniserade för att minska utkastet.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Tyskland, Sverige och Storbritannien är generellt positiva till förslaget. Storbritannien har dock, tillsammans med Spanien, Frankrike och Portugal reserverat sig mot förslagen som innebär att TAC minskas i de fall där TAC inte fullt utnyttjats. Estland, Spanien, Frankrike, Portugal och Lettland har även föreslagit att en viss TAC tillåts för bifångster av djuphavshajar för att undvika att fångster kastas över bord.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

-

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

-

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Artikel 43.3 i Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt rådet fattar beslut med kvalificerad majoritet. Förslaget omfattas av unionens exklusiva

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Subsidiaritetsprincipen är inte tillämplig eftersom den gemensamma fiskeripolitiken är ett gemensamt politikområde. Förslaget anses vara förenligt med proportionalitetsprincipen eftersom medlemsländerna har friheten att fördela fiskemöjligheterna mellan regioner och aktörer för att påverka det sociala och ekonomiska konsekvenserna av utnyttjandet av sina fiskemöjligheter.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Rådet förväntas fatta beslut om förslaget vid rådmötet för jordbruk och fiske den 29 november.

4.2 Fackuttryck/termer

Fiskeriförvaltningen i Europa: Inom den gemensamma fiskeripolitiken används olika metoder för att förvalta bestånden. De viktigaste är: TAC:er (högsta tillåtna fångstmängder); kapacitetsbegränsningar (kW, bruttotonnage, skrotning); fiskeansträngning (reglering av antalet fiskedagar); tekniska bestämmelser (redskapsregleringar); stängda eller fredade områden och marina reservat; samt fiskerikontroll till sjöss och i hamnar.

Fiskeriansträngning: Kallas även ”effort”. Båtens storlek gånger fisketiden.

Fiskeridödlighet (F): Den mängd fisk som dör per år på grund av fiske som förutom lagliga landningar omfattar fångster som kastas överbord, och olagligt fiske.

ICES: Internationella havsforskningsrådet som årligen ger rekommendationer på biologisk grund för hur mycket fisk som ska fiskas för att bestånden snarast ska nå en hållbar nivå. ICES gör generellt inga förvaltningsmässiga överväganden om inte en förvaltningsplan föreligger.

STECF: den vetenskapliga, tekniska och ekonomiska kommittén. Kommissionens rådgivande organ som tar hänsyn till ICES rekommendationer men även till socioekonomiska aspekter vid sina bedömningar.